

Remissyttrande

Datum Vårt Dnr
2020-02-18 2020/121
Ert Dnr
N2019/02952/JL

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till:
wilhelm.wojtasik@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende Ds 2019:19 – Genomförande av EU:s direktiv om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan

Konsumentverket har inga synpunkter förutom avseende frågan om den kommande tillsynsmyndigheten som behandlas under avsnitt nio i skrivelsen. Konsumentverket delar utredarens bedömning att Konsumentverket inte bör utses till tillsynsmyndighet och vill i det sammanhanget framhålla följande.

Ifrågavarande direktiv utgör en jordbruksreglering vars syfte är att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken i EU. Direktivets bestämmelser slår vakt om jordbruksproducenternas ekonomiska bärkraft och en väl fungerande livsmedelskedja. Konsumentverket delar utredarens slutsats att den kommande tillsynsmyndigheten behöver förstå hur handel med livsmedel går till, och uppfattar samtidigt att kunskaper om och erfarenhet av näringslivets avtalsförhållanden förefaller värdefullt, liksom kunnande om kommersiella affärsrisker och förhandlingspositioner. Konsumentverket har ingen uppgift eller roll i jordbrukspolitiken idag och har inte heller någon insyn i eller erfarenhet av jordbruks- och livsmedelskedjan.

Konsumentverkets ställning som central förvaltningsmyndighet för konsumentfrågor kräver en tydlig och oberoende roll samt ett högt och varaktigt förtroende från både konsumentkollektivet och näringslivet. Som utredaren framhåller (under avsnitt 9.5.4 *Konsumentverket*) vore det inte positivt om Konsumentverket skulle ha till uppgift att värna renodlade kommersiella intressen samtidigt som dessa intressen faller under myndighetens huvudsakliga tillsynsverksamhet. Här kan nämnas, som ett exempel av flera, den stora betydelse som marknadsföring av miljöpåståenden har för konsumenterna idag, och att sådan marknadsföring används flitigt av just företagen i livsmedelsbranschen. Ett syfte med den föreslagna lagen, och därmed också med tillhörande tillsynsinsatser, är att förbättra ekonomin för företag inom livsmedelsindustrin. Det syftet kan i vissa fall rimma illa med ett övergripande ansvar att stärka konsumenternas ställning på marknaden.

Konsumentverket och Konsumentombudsmannen bedriver tillsyn över avtalsvillkor enligt lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden. Uppgiften innebär ett inhämtande av standardvillkor där ingen hänsyn tas till faktiska (tillämpade) förhållanden, individuell förhandlade villkor eller eventuellt partsbruk. Den föreslagna lagen avser å sin sida faktiska mellanhavanden avseende kommersiella aktörer, en inriktning som alltså på betydelsefulla sätt skiljer sig från det uppdrag som Konsumentverket och Konsumentombudsmannen har idag.

Det kan avslutningsvis konstateras att Konsumentverket sannolikt inte ses som en naturlig mottagare av till exempel anmälningar om tvister mellan kommersiella aktörer, och det är också förhållandet för många av Konsumentverkets systemmyndigheter inom EU. Det innebär att dessa myndigheters nuvarande nätverk inom EU har ett mycket begränsat värde för det nödvändiga, kommande samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna avseende företagen i jordbruks- och livsmedelskedjan. Tillsynsverksamhet avseende handelsmetoder mellan företag kan inte heller på formella grunder fungera inom ramen för den EU-förordning som reglerar samarbetet mellan konsumentskyddande myndigheter inom EU eftersom dess syfte är att snabbt och effektivt avskräcka näringsidkare från att begå (gränsöverskridande) överträdelser mot konsumenter.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschefen Joachim Allard. I handläggningen har också föredragande biträdande avdelningschefen Daniel Karfs deltagit.

.....
Joachim Allard
Beslutande

.....
Daniel Karfs
Föredragande